

MARNO JÁNOS

Ennek a fele igaz

(IGAZ, ELIGAZODNI MÉGSEM KÖNNYŰ BENNE)

Álmomban ott voltam a társadalom legalján. Legalján születtem is a valóságban, egy zsákfaluban, melyet csak rendőrségi engedéllyel hagyhatott el a magamfajta alja népség. Szerettem ott szenvedéllyel mégis. Álmomban nem. Szökni akartam mindenáron, anyám szoknyájába kapaszkodva, egy olyan szoknyába, amelyet soha nem viselt szegény a valóságban. Kendőszoknyáról van szó, melyet lába köré kanyarít a nőszemély, úgy, hogy a bokája is csak ritkán villanjon ki alóla. Egy zsákfaluban ez természetes, nem? Szöktem tehát, és kapaszkodtam, és már túl jártunk Dombokon, Hegyeken is, álmomban mégsem tágtítottam sehogy, ott lábatlankodtam végig a legalján.

Rorate

Köhécselek. Emlékszem, hogy' izgultam kisfiúként, valahányszor a Mami, vagyis a nagymamám kalácsot kelesztett a kistemplom második vagy harmadik padjának a térdeplőjén a térde tésztájából. Nem tudtam a misére rendesen odafigyelni, a Csete névre hallgató plébánosunkra, aki háttal

a gyér gyülekezetnek hadarta el,
kövér karjait kelletlenül tárogatva,
a rorate imáit. Résnyire lesütött
szememet a Mami térdkalács-
tészáján tartottam, neki szenteltem
teljes figyelmemet. A mise végén
átkeltünk a Bécsi út bazaltkockáin
s betértünk a szemközti pékségbe,
a fekete fejkendő, szakajtós
asszonyok közé vegyülve. A szívem
majd' kiugrott, hogy mi lesz a Mami
térdével. Majd' megsültünk a templomi
fagyoskodás után. Égett a légcsővem.
A Mami fején se kendő, se kalap,
csupán az akkor még vastag és dús,
fekete hajából font, kalácsformájú,
özvegyi korona, mely lángra kaphat.
Vagy jobban hangzana a „lángra lobbanhat?”
Pár napja a bal fülem dobhártyája
időnként, szeszélyesen, szárnycsapdosó
hangokat hallat, vagy mintha a hártját
hirtelen fuvallatok érnék, ilyenkor úgy
lejegyezném: Istenem, milyen rég volt
mindez, mindez és még mennyi milyen rég!

Gyerekcipőben az alapjövedelem

„Azt kell világosan látnunk, hogy.”

Tegyük fel, hogy a társadalom nem
látja a világon semmi hasznunkat.
Mivel azonban szakadatlanul
tanul adni magára, eltűri
létezésünket, nem és nem taszít ki
magából, nem él a természetben
oly természetesnek számító kirekesztés
fizikai vagy pszichológiai eszközeivel,
még a gyermekeinket sem nézi ki

a játszóterekről. Pedig azok a kis senki-háziak alattomosan és nyíltan is imádják bántalmazni a társadalom példás párjainak a gyermekeit, még a kigyúrtságukat fitogtató apukák jelenléte sem riasztja vissza őket a jólöltözött csöppségek vegzálásától. A csöppségek meg csak nyelnek, nyelik a könnyeiket, némán, mint a bárányok, mintha még a semmiből jöve emlékeznének a nemlétben uralkodó farkastörvényekre.

A kigyúrt apa pedig nem lép közbe védelmezni a báránkját, hagyja, hogy az zokszó nélkül szaladjon át a tuskodombtól a kötélhágcsóval kombinált szerpentincsúszdához. Ekkor érezni már, hogy ma még egy pár perccel korábban őszül. Készülődhet a társadalom a közelgő télre, magunk is húzódhatunk vissza az egykori CBA, ma SPAR feliratú élelmiszerbolt bejáratát szegélyező fémrácsküszöbre, mert hiába minden, sehogy se megy elszoknunk onnan. Persze, a vidék az más, vidéken Voltaire-t olvasván művelnénk kertjeinket, számolván a veszéllyel, hogy valamelyik ágyásban Tesla kóbor árama üthet váratlanul agyon bennünket. Felvillan egy százas égő, egy Tungstram, és eldurran a földben.